

DIARI DE SESSIONS DE LA **COMISSIÓ D'ASSUMPTES SOCIALS** DEL PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS

DL PM 1094-2011

Fq.Con.núm. 33/27

XI legislatura

Any 2024

Núm. 24

Presidència de la Sra. Sílvia Cano i Juan

Sessió celebrada dia 16 de maig de 2024

Lloc de celebració: Seu del Parlament

SUMARI

PROPOSICIONS NO DE LLEI:

- 1) **RGE núm. 1078/24**, presentada pel Grup Parlamentari Socialista, relativa a combatre l'aporofòbia. [284](#)
 - 2) **RGE núm. 4245/24**, del Grup Parlamentari Mixt, relativa a compra pública de productes ecològics i quilòmetre zero. [289](#)
-

LA SRA. PRESIDENTA:

Bona tarda, senyores i senyors diputades. En primer lloc, demanaria si es produeixen substitucions.

EL SR. FERNÁNDEZ I LOMBARDO:

Sí, presidenta, Ares Fernández substitueix Pilar Costa.

LA SRA. RIUDAVETS I SUÁREZ:

Sí, presidenta, Malena Riudavets substitueix Irantzu Fernández.

LA SRA. GÓMEZ I ESTÉVEZ:

Cristina Gómez substitueix Joana Gomila.

LA SRA. PRESIDENTA:

D'acord. L'ordre del dia d'avui consisteix en el debat de les proposicions no de llei RGE núm. 1078/24 i 4245/24.

1) Proposició no de llei RGE núm. 1078/24, presentada pel Grup Parlamentari Socialista, relativa a combatre l'aporofòbia.

En primer lloc, passam al debat de la Proposició no de llei RGE núm. 1078/24, presentada pel Grup Parlamentari Socialista, relativa a combatre l'aporofòbia. Per a la seva defensa, per part del Grup Parlamentari, té la paraula el Sr. Omar Lamin, per un temps de cinc minuts.

EL SR. LAMIN I ABEIDI:

Moltes gràcies, Sra. Presidenta. Bon dia, bones tardes millor dit, senyores i senyors diputades. La iniciativa que avui duim versa sobre un tema més d'actualitat que mai, que també és fruit o és producte de les manifestacions d'intolerància, que són actituds que al cap i a la fi neguen la dignitat humana de diferents persones i donen compte de l'onada de deshumanització que assola Europa posant en qüestió els valors democràtics assolits.

Així, l'aporofòbia suposa un atemptat contra la dignitat humana que comprèn diferents nivells, des de la invisibilització de les persones que la pateixen, els insults, les vexacions, fins a la violència física, les agressions sexuals o fins i tot els homicidis.

Entre les raons que trobam rere l'aporofòbia hi ha algunes ideologies basades en la meritocràcia, que pressuposen que les situacions d'empobriment o d'exclusió social són qüestions derivades de l'actitud, de la força i de la falta de voluntat de cada persona, que les duen a focalitzar els condicionants de la pobresa, no als aspectes socials ni estructurals, sinó als aspectes més individuals i morals que comporta que es culpi les persones de les situacions en les quals es troben; és a dir, culpar la persona pobra d'haver arribat a aquesta situació de pobresa envers de centrar la situació o els factors, com a factors aliens a la persona, a la seva condició humana i que fan que es trobi dins una situació que, en la majoria d'ocasions, sobrepassa les

possibilitats de la persona; és a dir, la gent no és pobra, sinó que les condicions socials, socioeconòmiques i aquesta capitalisme desenfrenat també fa que la gent, que algunes persones es quedin o decaiguin del famós ascensor social i que, evidentment, aquest empobriment, aquesta incapacitat d'assolir uns determinats paràmetres de benestar, fa que siguin víctimes de prejudicis, d'actituds de discursos d'odi que les col·loquen com a diana; és a dir, ser pobres perquè no t'esforces suficient, perquè no has treballat suficient o per no anar a qüestions molt més fortes, que és atacar la violència física, que suporten moltes vegades persones en situació de sensellarisme, per ser pobre, per viure al carrer, com si de la voluntat de la persona depengués viure en situació de carrer.

Per tant, de l'aporofòbia en podem ser víctimes tots, tots, però està clar que en són més víctimes o estan més exposats a aquest tipus d'actituds i tipus de violència que s'exerceix a aquestes persones, són aquelles persones que tenen més dificultats per pujar-se a l'ascensor social.

Per tant, aquesta concepció de la pobresa, a més de ser falsa, els principals factors de pobresa són variables i escapen al control de l'individu, com hem dit abans, depèn de qüestions de renda, el país de naixement, la salut dels pares, és a dir, la condició de la qual parteix un també determina com pots pujar a aquest ascensor social de la inclusió, del desenvolupament i del benestar.

No descobrirem res de nou si diem que la nostra societat està immersa dins una situació d'extrema polarització pel sorgiment de determinats discursos, sobretot discursos que moltes vegades vénen precisament a focalitzar dins aquesta situació de pobresa i a seguir culpant aquestes persones d'una situació totalment aliena, discursos que precisament vénen a determinar els nostres i els altres, és a dir, els nostres són els que nosaltres determinam que tenen condició d'accedir amb llibertat de condicions a serveis i drets, i els altres són tots aquells que per ostentar un color de pell diferent, tenir una condició social sexual diferent, doncs també són producte d'aquesta intolerància, odi i discriminació.

Per tant, avui, amb aquesta iniciativa en el que volem posar èmfasi és en la importància d'aturar aquesta deriva, de denunciar aquests discursos d'odi, de discriminació i d'intolerància, que són absolutament reprovables, condemnables i que volem, una vegada més, advocar per una societat lliure de violència, d'intolerància i, sobretot, que advoquem per una societat molt més justa, equitativa. I, evidentment, reprovar totes aquelles actituds, manifestacions que algunes vegades s'han produït en aquesta seu, que, lluny d'advocar per aquesta societat, perquè sigui una societat inclusiva, el que fan és separar i generar aquesta fractura social de cada vegada més. Per això demanam el màxim suport a aquesta iniciativa.

Gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Passam al torn de fixació de posicions, pel Grup Parlamentari VOX, té la paraula el Sr. Buades, per un temps de cinc minuts.

EL SR. BUADES I RUL·LÁN:

Muchas gracias, presidenta, buenas tardes, señoras y señores diputados. Hoy vamos a debatir una proposición de ley presentada por el PSOE, para pretender combatir la aporofobia. Desde VOX, aunque compartimos la preocupación por la línea de la necesidad de erradicar cualquier forma de odio, esta propuesta nos resulta insuficiente y oportunista, diseñada más para el escaparate político que para ofrecer soluciones reales a los problemas estructurales que enfrentan a las personas a situación de pobreza o de exclusión social.

Hay que recordar que el neologismo de aporofobia fue acuñado por la filósofa Adela Cortina, en 1995, para referirse a lo siguiente: al rechazo, a la aversión, temor y desprecio hacia el pobre, hacia los desfavorecidos o hacia los vulnerables. Yo creo que es una PNL un poco hipócrita o un poco demagoga. El PSOE ha sido campeón en aporofobia y ahora lo voy a demostrar.

Durante las pasadas legislaturas, utilizando a los pobres, a los vulnerables, hacen un escudo social, que no fue un escudo social, fue un escudo electoral, aprovechándose para los más vulnerables para hacer propaganda política. Hay que recordar que la RESOGA está bajo una auditoria y que habrá gente pobre que tendrá que devolver 7, 8 y 9.000 euros.

Hay que recordar también que no se autorizaron 18.000 euros para la prevención de abusos sexuales en menores tuteladas. Y lo último, y esa es la pregunta que voy a hacer a la Sra. Cirer el próximo martes, ¿qué pasa con las tarjetas monedero? Por lo visto solo beneficiarán a familias con hijos, pero dejarán fuera de ellas a personas en situación de vulnerables, mayores o con discapacidad. Y ustedes lo dicen su párrafo primero “... manca de polítiques públiques orientades a acabar amb la desigualtat, la pobresa, l'exclusió social, doncs són les persones que es troben en aquestes situacions, les primeres a patir les diferents expressions d'odi”. Pero si son ustedes, que cuando tienen el poder y cuando tienen el dinero, no lo saben utilizar.

O el segundo párrafo, dice que “la aporofobia supone efectos devastadores”, explíquesele usted a estas personas que tienen que devolver 7.000, 8.000, 9.000 euros, a esas menores que no pudieron ser protegidas porque no se invirtieron los 18, o dígaselo usted a las familias que no podrán coger comida con las tarjetas monedero porque en su pueblo no hay una tienda o supermercado que esté adherido a las tarjetas monedero.

Pero es que, además, en su *petitum*, dice conductas aporofóbicas “... envers persones potencialment vulnerables pel seu origen o situació social i que constitueixen una vulneració dels drets humans i un atac directe a la dignitat inherent a totes les persones”. Ya se lo brindo a la Sra. Cano, para que tenga más argumentos, ¿qué pasa con los seres humanos dentro del vientre de la mujer, de la madre, o no son vulnerables o no son inocentes? Y se les aborta, y eso ¿no es una forma de aporofobia, que es el desprecio hacia los más desfavorecidos, hacia los más vulnerables, hacia los que no se pueden defender porque aún no han nacido, pero son seres humanos?

O, por ejemplo, en el *petitum* número 5: “*el Parlament de les Illes Balears... al consell insular... a dissenyar les polítiques públiques en materia de sensellarisme des de la perspectiva de gènere...*”, ¿no sería mejor desde la perspectiva de familia? ¿Qué pasa que los hombres ya no entran dentro del *sensellarisme* o también hay que ser partidista y etc.?

Bueno, en definitiva, es evidente que el PSOE en Baleares no ha aprendido nada de su gestión anterior, caracterizada por la ineficacia y el despilfarro, lo cual ha contribuido a la perpetuación de la pobreza en vez de a su erradicación. Sin embargo, nuestro actual acuerdo de Gobierno enfatiza en la necesidad de políticas que realmente beneficien a los ciudadanos y que primen el mérito y el esfuerzo, proporcionando (...) para salir de la pobreza, a través del empleo y la educación, y no mediante subsidios que perpetúen la dependencia del Estado.

Por supuesto que apoyamos el espíritu de combatir la aporofobia, ¿por qué no? Claro que sí, por supuesto, pero creemos que esta PNL del PSOE no ofrece ninguna solución real ni efectiva. La incapacidad del PSOE para gestionar eficazmente los recursos ha demostrado que sus propuestas no son más que promesas vacías, y se ha demostrado en la legislatura pasada, con los ejemplos que os he puesto aquí. Rechacemos las soluciones cosméticas y trabajemos por cambios verdaderos y duraderos.

Muchas gracias.

LA SRA. PRESIDENTA:

Pel Grup Parlamentari MÉS per Mallorca, té la paraula la Sra. Carrió, per un temps de cinc minuts.

LA SRA. CARRIÓ I PALOU:

Gràcies, presidenta. Des de MÉS per Mallorca volem manifestar el suport a la PNL presentada pel Sr. Lamin. Coincideix amb un dels objectius marcats en el Pacte d'EAPN i va en la línia dels compromisos adquirits per MÉS per Mallorca en aquest sentit.

M'agradaria destacar una idea i una exposició, que crec que és central i és el bessó de moltes polítiques que llavors es desenvolupen, que ja ha assenyalat el Sr. Lamin, que és creure que qui és pobre és perquè vol. Crec que aquí és on hi ha la gran revolució de com fem les coses o de com dissenyam les polítiques i com fem les prestacions i que diferencia amplament una política de dretes d'una política d'esquerres. Perquè no s'és pobre perquè es vol. Ningú no té com a objectiu vital ser pobre.

Per tant, això implica que quan dissenyam les polítiques de prestacions, les dissenyam universals i les dissenyam sense la prestació d'haver de tenir qualcú que et qüestionari amb què estàs utilitzant els doblers o que et qüestionari si estàs cercant amb més o menys intensitat la feina, que aquestes eren les esmenes vinculades a la renda social en el seu moment i era l'essència, precisament, de la renda social; que és que un és pobre perquè té unes males circumstàncies a un moment determinat i que fins i tot -i això ens està passant i es veu molt, per desgràcia, en la crisi de 2008 i s'ha vist també molt en la crisi de 2019 de la

COVID-, que un pot passar de ser classe mitjana a ser molt pobre i trobar-se en situació de carrer. Molt fàcil, molt fàcil. Volia destacar aquesta idea perquè crec que és la de l'essència, la de l'essència i la que vertaderament revoluciona i marca.

Jo no faré el torn de rèplica a les exposicions del Sr. Buades, perquè això li corresponen al Sr. Lamin, però no em puc reprimir de..., no puc deixar dos minuts d'assenyalar que, Sr. Buades, a part de les incorreccions, per dir-ho finament, que vostè exposa en segons quins punts, les seves paraules no tenen res a veure ni tenen cap tipus de coherència amb les polítiques que vostè vol implantar. Perquè, clar, quan constantment fa una criminalització de les persones que estan en situació irregular i les vincula amb els índexs de seguretat, quan vostè està constantment demanant i presenta iniciatives aquí per a no permetre que determinades persones s'empadronin i, per tant, siguin condemnades... això no és ver, no em digui que no és ver perquè pot anar vostè al Registre del Parlament i veure com proposa que no s'empadronin persones i ciutadans d'aquesta terra. I també pot anar al Registre del Parlament i veure com el Partit Popular hi va votar a favor i pot anar també al Registre del Parlament per veure com s'intenta corregir, de qualque manera, a altres PNL. Venc a dir, el que és, és, i el que no és, no és. El convidat que hi vagi.

Tampoc no es pot dir que s'està a favor de lluitar contra els discursos aporofòbics quan al seu acord de governabilitat amb el Partit Popular vostès plantegen que les ajudes universals no arribin a tots els ciutadans d'aquesta terra.

Per tant, practica l'odi amb conducta i llavors de paraula ho diu en altres circumstàncies. No em digui que no és ver quan diu que la modificació de la Llei de prestacions no inclogui les persones que no tenen la seva situació administrativa... no és ver. Jo és que al·lucin mandarines que em digui que no és ver. De veritat, Sr. Buades, em sap molt greu, però mentir en seu parlamentària hauria d'estar ... contemplat, i ho diré així.

En qualsevol cas...

LA SRA. PRESIDENTA:

Sr. Buades, per favor, ara respecti l'oradora. Vostè ha dit tot el que ha considerat, fins i tot m'ha interpel·lat a mi com a presidenta avui aquí, i no he dit absolutament res. Ara, per favor, li toca escoltar i callar.

LA SRA. CARRIÓ I PALOU:

Gràcies, presidenta. En qualsevol cas, Sr. Lamin, li deix a vostè el gust de continuar amb aquesta rèplica i tindrà el suport de MÉS per Mallorca a aquesta PNL.

Gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Pel Grup Parlamentari Mixt té la paraula la Sra. Gómez, per un temps de cinc minuts.

LA SRA. GÓMEZ I ESTÉVEZ:

Gràcies, Sra. Presidenta. Gràcies, Sr. Lamin, per aquesta proposició no de llei, a la qual donarem suport sense cap tipus de dubte.

Bé, vostè l'ha redactada, però jo puc intuir molt bé que pretén vostè amb açò, i aquí no ens inventam res. És a dir, qualsevol persona ha vist a la televisió com les persones que no tenen llar i dormen a caixers, els típics caixers de La Caixa, ara per posar un exemple, han rebut agressions amb resultat de mort. Hi hagut persones incendiades a un caixer simplement perquè dormien allà.

I a mi em sap greu, moltíssimes vegades -i ho diré- resulta que era gent d'ideologia feixista. Després, el resultat que s'ha sabut qui era i és que precisament l'aporofòbia jo diria que redunda més en unes ideologies -em sap greu, eh?- i no en altres. Perquè..., bé, perquè, -em sap greu, eh?, perquè sé que no he de replicar-, perquè intentar fer aquí confondre delictes d'odi o fins i tot posicionaments aporofòbics amb temes de gestió més o manco afortunada, que segurament la gestió tothom l'ha de millorar quan ha gestionat, intentar confondre açò amb el que diu aquesta PNL, a mi realment m'indigna. Parlam de gent que rep agressions pel fet de ser pobre i dormir al carrer.

Voldria ressaltar que en el fons ens la podem aplicar tots i totes aquesta PNL, perquè tots tenim un punt d'aporofòbics. És a dir, tots podem anar a rebre educació d'aquest tema. Perquè, de veritat, moltes vegades les opressions s'entrecruen amb les persones. Hi ha opressions de gènere, hi ha opressions d'edat, hi ha opressions de molts de tipus, però jo crec que la més potent és l'econòmica. I tenim exemples cada dia de com anam a Dubai a cercar turistes, però no volem gent que ve en pastera de la Mediterrània, i sembla que és un tema de falta d'acoblament religiós... no, no, no, la diferència entre una persona de Dubai i una persona subsahariana que arriba en pastera és econòmica, i ja està. I ho podríem reconèixer, perquè tots tenim un poc, realment.

Respecte dels temes dels avortaments, que contínuament surten sigui quin sigui el tema, jo voldria recordar que les dones, quan no podien exercir aquest dret, les que s'ho podien pagar se n'anaven a l'estranger. Aquí haguessin anat a presó. Les que ho feien aquí, pràcticament a amagatalls, i amagades i en condicions horribles, que s'hi jugaven la vida, eren les dones pobres. Mentrestant, les dones benestants anaven a Londres a avortar. Que em sap greu recordar-ho. És que jo no sé qui pot desitjar tornar a aquells temps ni en temes de família ni en temes d'avortaments, què volen que les dones tornin a estar amagades i es juguin la vida? És que seran les pobres. Açò sí que serà aporofòbia.

Bé, res. Gràcies, Sr. Lamin.

LA SRA. PRESIDENTA:

Pel Grup Parlamentari Popular té la paraula la Sra. Torrent, per un temps de cinc minuts.

LA SRA. TORRENT I PALLICER:

Moltes gràcies, Sra. Presidenta. Bones tardes, senyores i senyors diputades. Què és l'aporofòbia? És la fòbia a les persones pobres o desfavorides. És aquella aversió i hostilitat respecte de zones o barris més humils.

Aquesta paraula és un neologisme que la filòsofa Adela Cortina, catedràtica emèrita d'ètica i filosofia política de la Universitat de València, va emprar el 1995 per referir-se al rebuig, l'aversió, el temor i el menyspreu cap al pobre, el desemparat, que almanco en aparença no pot retornar res a canvi.

L'aporofòbia s'ha de diferenciar de la xenofòbia, que només es refereix al rebuig a l'estranger; i de racisme, que és la discriminació per grups ètnics. La diferència entre aporofòbia i xenofòbia o racisme és que socialment no es discrimina ni margina a persones immigrants o membres d'altres ètnies quan aquestes persones tenen patrimoni, recursos econòmics o rellevància social o mediàtica.

Tots tenim en ment persones d'èxit d'altres ètnies o races amb un poder adquisitiu elevat: empresaris, esportistes, artistes molt coneguts, que fins i tot són o poden ser influents a diferents àmbits socials, aquests difícilment sofririen un tipus de fòbia ni de racisme. Per tant, podem afirmar que és un factor determinant, important per poder ser estigmatitzat o no, la seva condició econòmica.

L'aporofòbia anul·la uns valors que fan que ens deshumanitzem, ja que fa que la por es converteixi en rebuig i per arribar a açò s'anul·la la compassió i l'empatia. Açò succeeix quan s'assenyala els pobres com a culpables de la seva pobresa, com el Sr. Lamin havia fet incís.

Per acabar amb l'aporofòbia és necessari apostar per la conscienciació social i per arribar-hi és important el desenvolupament de campanyes de sensibilització, informació i denúncia de la realitat de les persones sense llar i els delictes d'odi per aporofòbia, com estratègia contra el silenci i la invisibilitat d'aquests tipus de violència.

Certament, hauríem de poder eradicar tots aquells missatges fòbics contra segments de la població, contra col·lectius diferents a uns mateixos. És a dir, hauríem d'emprar aquella empatia que tenim amb aquells iguals a nosaltres, amb aquells que no pensem o no són com un mateix.

Per combatre l'estigmatització de l'aporofòbia i moltes altres fòbies instal·lades dins la nostra societat és imprescindible emprar el respecte, l'educació i l'empatia, perquè posar-se en el lloc de l'altre és la millor medicina per curar les desigualtats i les injustícies que, a poc a poc, s'han anat incrustant dins la societat i no fan més que marginar, deshumanitzar i generar conflictes que ens enfonsen i destrueixen com a societat moderna, acollidora i sobretot solidària amb aquelles persones més vulnerables.

Estigmatitzar una persona o col·lectiu per un fet diferencial al nostre és un signe de debilitat que si s'instal·la dins la societat fa que ens empobrim en valors. És per açò que

qualsevol tipus d'actuacions i accions que des de la societat i promoguts per les administracions vagin en la direcció d'eliminar estigmes diferencials que denigrin, són no tan sols necessaris, sinó imprescindibles.

Quant a aquesta proposta votarem a favor de tots els punts, ja que les administracions públiques tenen les eines més que efectives per poder col·laborar per eradicar, per una banda, així com també per promoure, prevenir, visibilitzar i sensibilitzar per millorar la nostra societat.

Moltes gràcies, Sra. Presidenta.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sra. Torrent. Per contradiccions, el grup proposant té cinc minuts, Sr. Lamin, té la paraula.

EL SR. LAMIN I ABEIDI:

Moltes gràcies, Sra. Presidenta. En primer lloc, vull agrair a totes les companyes que heu intervingut el to, també l'empatia, perquè això va d'això, Sra. Torrent, jo sí que coincideixo que és una qüestió d'empatia, i després d'acció, perquè això no es doni i si es dona, idò, eliminar-ho d'arrel.

Dit això, no em queda..., bé, no em queda, em toca poder rebatre a VOX. Res nou a la vista. Quan un és aporofòbic en essència fa aquestes coses. No li costa gens justificar-ho i motivar-ho. I no ho dic jo, ho diuen les seves afirmacions i els seus fets.

Si partim de la premissa que l'aporofòbia parteix de la por al pobre, vostè, amb les seves afirmacions i categoritzant la gent de la manera com ho fa, el que està fent és retornar-la al punt de partida, culpabilitzant que un és pobre per decisió pròpia. I, sense cap dubte ni un, un que no arriba a final de mes, malgrat faci tot el que pot i més, crec que estem a unes illes en què crec que la gent fa per damunt de les seves possibilitats, però així i tot, té extremades dificultats per arribar a finals de mes, extremades dificultats per trobar un habitatge.

Vostès, que tant els interessa i que diuen que són els valedors de la família, la família hauria de ser un espai de seguretat, de protecció, i, perquè aquesta protecció i seguretat donin benestar hi hauria d'haver un habitatge, hi hauria d'haver uns ingressos suficients i drets -drets, Sr. Buades- no comentaris i afirmacions que són absolutament aporofòbiques.

Som una terra que, tot i tenir una gran bonança econòmica, la gent no arriba, té moltíssimes dificultats. Qualsevol -ho he dit i ho torn a reiterar-, qualsevol de nosaltres, tot i tenint un salari més o manco digne, es pot trobar que li rescindeixin el contracte, que vulgui accedir a qualsevol qüestió i no pugui, però no és una qüestió de voluntat, no és una qüestió..., és una qüestió d'impossibilitat, d'acord?

Vostè feia referència a la RESOGA ..., quina sort que els polítics facem el que ens toca, que és lluitar, que és conquerir drets per als nostres conciutadans. Açò és..., vostè ho pot denominar com vulgui, que hi hagi unes poques persones que

puguin incórrer en unes irregularitats, que ho paguin, que ho retornin, està dins la metodologia.

El que no es pot fer és des de..., Sr. Buades, jo l'he escoltat i estic fent un exercici d'empatia, encara que em consta molt amb vostè, que no... no... bé... procedim, bé..., a més d'aporofòbics són maleducats.

Dit això, la RESOGA no neix perquè aquell que no vol fer més no té accés a uns drets. Neix perquè aquell que fa tot el que pot i més té dificultats per poder arribar a finals de mes, per poder tenir accés a un habitatge, a una educació de qualitat, a..., a drets -drets-, allò que a VOX tant li costa, perquè, és clar, la mentalitat dels ultres és que jo que estic en una posició de privilegi, que ho tenc tot, que només veig dins el meu marc ideològic uns pocs que són els que ho tenen tot -tot-, i aquests no són víctimes. La Sra. Torrent ho deia molt bé, no són víctimes de l'aporofòbia perquè no competeixen en la mateixa lliga, i vostès ataquen i tornen a posar dins la diana el pobre pel fet de ser pobre.

Vostès... a vostès els pobres, de vostès no tendran res mai, ni la classe treballadora, ni els treballadors d'aquesta terra, més que prejudicis, atacs i discursos d'odi. Això... per això ataquen que una administració faci polítiques perquè la gent tingui drets i pugui pujar a l'ascensor social, tenguim drets i pugui evolucionar i adquirir un marc de protecció i de benestar. Això és el que a vostè els... Això és la diferència entre vostès, els ultres, i nosaltres que hem governat, seguirem governant i defensant els que manco tenen perquè tenguin les mateixes oportunitats de benestar i de drets.

Targetes moneder, senyor..., fa... fa rialles -perdonau-me- que vengui VOX a parlar-nos de targetes moneder i de drets. Vostè no sé què s'haurà estudiat, això és un mandat d'Europa, això és un mandat de les societats evolucionades, és una qüestió de dret, que una persona pugui tenir accés a una compra del supermercat i pugui elegir allò...

LA SRA. PRESIDENTA:

Vagi acabant, Sr. Lamin.

EL SR. LAMIN I ABEIDI:

... que més li convingui, però és totalment compatible amb altres fórmules, eh?, és totalment compatible amb altres fórmules. Però, bé, vostè continuï fent d'aporofòbic.

Després, de les menors tutelades, per respecte a les menors i als acords que nosaltres tenim amb les entitats que fan cada dia... per fer que els drets d'aquestes menors i les seves famílies siguin una realitat, no entraré en el seu discurs demagògic.

Vaig acabant, Sra...

LA SRA. PRESIDENTA:

Passa una miqueta, hauria d'acabar...

EL SR. LAMIN I ABEIDI:

Vaig acabant, Sra. Presidenta.

EL SR. BUADES I RUL·LÁN:

Sra. Presidenta, por favor, ha de complir l'horari, no? Li agrairia que, per favor,...

LA SRA. PRESIDENTA:

Sí, però més o manco jo deix...

EL SR. BUADES I RUL·LÁN:

Li agrairia que, per favor...

EL SR. LAMIN I ABEIDI:

Si vostè no m'interromp...

LA SRA. PRESIDENTA:

... a tothom un marge flexible...

EL SR. LAMIN I ABEIDI:

... podré acabar...

LA SRA. PRESIDENTA:

... a tothom...

EL SR. BUADES I RUL·LÁN:

... que s'atengui al temps, gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Acabi, deu segons.

EL SR. LAMIN I ABEIDI:

Sí, vaig acabant, si no m'interromp, acabaré abans. L'avortament, el dret de les dones, els drets de les dones, Sr. Buades, malgrat no li agradi, i el pacte per la inclusió, vostès no hi són ni se'ls espera.

Gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sr. Lamin. Acabat el debat passam a votar la Proposició no de llei RGE núm. 1078/24. Ningú no ha demanat votació separada. Ho votam tot conjuntament.

Així que procedim a la votació. Votam.

12 a favor, 1 en contra, cap abstenció.

En conseqüència, queda aprovada la Proposició no de llei RGE núm. 1078/24, relativa a combatre l'aporofòbia.

2) Proposició no de llei RGE núm. 4245/24, presentada pel Grup Parlamentari Mixt, relativa a compra pública de productes ecològics i quilòmetre zero.

A continuació, passam al debat de la Proposició no de llei RGE núm. 4245/24, presentada pel Grup Parlamentari Mixt, relativa a compra pública de productes ecològics i quilòmetre zero. Per a la seva defensa, per part del Grup Mixt, té la paraula la Sra. Gómez, per un temps de cinc minuts.

LA SRA. GÓMEZ I ESTÉVEZ:

Gràcies, Sra. Presidenta. Aquesta és una proposta que jo crec que majoritàriament ha de ser compartida, en vam presentar una altra de pràcticament igual a una altra comissió, perquè pensam que l'administració pública pot fer molt quan ha de fer compra o contractar serveis, i el que reivindicam en aquest cas concret és tota la compra pública de productes ecològics i quilòmetre zero, perquè a l'enfocament només com a producte local, Europa normalment hi posa pegues jurídiques, perquè es considera contrari a la Directiva de serveis, llavors, enfocat com a compra de producte quilòmetre zero, que es basaria ja en temes de sostenibilitat i de no consum o d'evitar el màxim consum d'energies fòssils, a causa del transport de les mercaderies, és una manera d'incentivar la compra de producte local, però amb argumentació de tipus mediambiental. Aquesta és una estratègia de compra pública que ve de su anterior govern, és una estratègia que es va aprovar del 22 al 26 i té en compte la consolidació d'un sistema de contractació ètic, social, sostenible i integrador.

La vàrem presentar, aquesta proposta, en un moment àlgid de totes les protestes del sector agrícola, que, com bé saben, està passant la seva crisi és ben cert que els hem d'ajudar, i és ben cert que l'administració pot tenir més cura quan fa les seves compres per fer compra de producte local, encara que no li diguem local, no? I bé, nosaltres, de totes les entitats vàrem fer nostre un poc el manifest d'Unió de Pagesos, que feia un clam per a aquesta compra pública, i també de la xarxa de pagesos ecològics de les tres illes, APEAM, APAEEF i APAEMA. I el que estam demanant és mantenir aquesta estratègia que ve d'Europa també, i que bàsicament és agenda 2030, estratègia *Farm to Fork* i biodiversitat, que són les directrius europees.

Com he dit, hi ha ja tot un pla estratègic. Nosaltres a la Comissió de Presidència, també hem demanat que es posi en marxa la comissió, però ahir mateix companys seus ens varen dir que ja s'havia reunit, és a dir, quan arribi el moment ja veurem com apostam per aquesta PNL que vàrem presentar a la Comissió de Presidència, on també demanàvem formació per a funcionaris, perquè moltes vegades fa falta un poc que davallí a la gestió diària, però a totes les conselleries que tenen prestació de menjadors o que tenen màquines de *vending* o que fins i tot organitzen *caterings* com a complement dels seus esdeveniments, hem presentat aquesta proposició.

Les tres propostes concretes es basen també en la Llei agrària balear, és a dir, no ens movem per dir res o gens de la normativa que tenim actualment. I la primera petició, per tant, és que es valorin els aspectes socials ambientals i de qualitat diferenciada, segons la Llei de contractes del sector públic, també està indicat de conformitat amb les directives europees.

El punt dos demana que s'apliquin criteris mediambientals de preservació del medi ambient, de lluita contra el canvi climàtic, de reducció del consum energètic i de millora de l'eficiència de la cadena alimentària. I no només perquè pensam que ha de ser així, sinó perquè, a més, és el camí per poder fer compra de producte local, sense anar contra les directives de serveis, no?, que filen molt prim en la possibilitat de discriminar productes d'altres territoris.

I al tercer punt el que estam demanant és que assegurem el percentatge mínim del 16% en la compra d'aquests productes de producció ecològica, de temporada i afavorir també la venda directa.

Bé, ahir ho recordàvem a l'altra comissió, hem tengut un cas claríssim aquí, a Mallorca, si no vaig errada, amb els menjadors escolars, que venien servint la fruita a una empresa d'aquí de Mallorca i de sobte amb una licitació que legalment era correcta, perquè era correcta, segurament per no pensar a introduir aquest tipus de criteris, la fruita l'ha passada a servir una empresa valenciana, i no tenim res en contra de les empreses valencianes, però és una vertadera llàstima que no puguem apostar per les empreses d'aquí. I si ho hem de fer per via de criteris mediambientals, benvinguts siguin, nosaltres hi creim. Però si no, jo enviaria un missatge de ser pragmàtic.

El Partit Socialista ha presentat una esmena, la consideram molt tècnica i l'hem donada per bona, i estem a l'espera de veure un poc com ho consensuam, perquè ja venim d'ahir, i bé, jo, per la meua part, repetiria ... bé, en parlam en funció del que vostès diguin.

Res més. Moltes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

El Grup Parlamentari Socialista ha presentat l'esmena RGE núm. 6690/24. Per a la seva defensa, té la paraula la Sra. Riudavets per un temps de cinc minuts.

LA SRA. RIUDAVETS I SUÁREZ:

Gràcies, presidenta. Bones tardes a tots. Com ja sap la Sra. Gómez, des del Grup Parlamentari Socialista donarem suport a aquesta proposició perquè trobam molt important el tema de la compra pública, tant de productes ecològics com de quilòmetre zero, la trobam important, no només per la nostra salut i benestar, sinó també pel futur del nostre medi ambient i l'economia local.

A més, va en línia amb moltes de les nostres iniciatives que hem defensat anteriorment o que estan per defensar, com, per exemple, la proposició no de llei de suport al producte local, on vàrem subratllar la importància d'augmentar aquest percentatge de producte local obligatori a la Llei de circularitat i sostenibilitat en el turisme. És ver que aquest punt va ser rebutjat, però nosaltres pensam continuar insistint en el compromís amb la promoció del consum de productes locals que diversifiquen l'economia, conserven llocs de feina i redueixen les emissions de CO₂.

També tenim pendent de debat una proposició sobre la contractació pública d'aliments produïts a les Illes Balears que, com la presentada avui pel Grup Mixt, promou un sistema de contractació pública més sostenible i ètic que dona suport al sector primari local, redueix l'impacte ambiental i beneficia l'economia i la societat de les Illes.

I una altra que tenim pendent és el suport a l'agricultura ecològica, que reflecteix el nostre compromís amb una producció alimentària més respectuosa amb el medi ambient i la salut de les persones. Hi hem proposat mesures concretes com més ajudes per a les explotacions ecològiques, la reducció dels terminis de pagament i la bonificació de les quotes per als operadors ecològics.

Per altra banda, hi ha la moció presentada per Unió de Pagesos al Consell de Mallorca i a la qual nosaltres també varem donar suport, que insta incorporar aquests criteris de sostenibilitat ambiental i de baixes emissions de gasos d'efecte hivernacle en les contractacions públiques de subministrament de productes alimentaris.

En aquest sentit, per açò, consideram que aquesta PNL aposta en el seu primer punt per fomentar un sistema de contractació pública que no només sigui eficient, sinó també ètic i sostenible. I és on nosaltres hem incorporat una esmena que no varia en absolut, no és del primer punt, és del conjunt de tots, que consideram que no són les conselleries ni els consells els que fan la compra, sinó que redacten les clàusules per fer aquestes compres. És l'únic objectiu, però si això ha de ser un problema, la retirarem. Només era aquesta afegir aquest punt que feia referència als tres.

La Llei 9/2017, de contractes del sector públic, ja proporciona aquesta base legal, sòlida per integrar aquests criteris en el procés de contractació, i és fonamental que aquestes directrius es converteixin en una pràctica habitual.

El segon punt també el consideram necessari per reduir l'impacte ambiental dels nostres sistemes alimentaris, els productes de qualitat diferenciada, ecologista, de venda de proximitat, frescos i de temporada han de ser prioritzats, aquest criteri no només garanteix aliments més saludables i de major qualitat per als nostres ciutadans, sinó que també redueix les emissions de CO₂ associades al transport llarg de productes.

I el tercer punt, que assegura un percentatge mínim d'aliments de producció ecològica i de proximitat, és una fita significativa per impulsar l'agricultura ecològica i de proximitat. D'aquesta manera, no només estam donant suport als nostres agricultors locals, sinó que també promocionam als nostres ciutadans aliments de major qualitat i menys impacte ambiental. Aquesta mesura ajuda a preservar el nostre paisatge i lluitar contra el canvi climàtic, i estudis de l'IRFAP demostren tot açò.

Resumint, agraïm al Grup Mixt aquesta iniciativa, que pensam que pot ser una oportunitat per liderar amb l'exemple, demostrant que podem i volem ser pioners en la promoció d'una economia més verda, justa i sostenible.

Gràcies.

LA SRA. PRESIDENT:

Passam al torn de fixació de posicions. Pel Grup Parlamentari VOX, té la paraula el Sr. Buades, per un temps de cinc minuts.

EL SR. BUADES I RUL·LÁN:

Moltes gràcies, presidenta. Hoy nos encontramos ante una proposición no de ley de Podemos que pretende la compra pública de productos ecológicos y de quilómetro cero, algo que a primera vista podría parecer loable. No obstante, desde VOX votaremos en contra de esta propuesta por su enfoque y por el evidente sesgo político que implica.

La propuesta pretende imponer un mínimo del 16% de productos ecológicos en las compras públicas. Esto, lejos de beneficiar a los agricultores, puede generar un aumento de los precios y una mayor burocracia.

En un mercado globalizado, donde los productos importados a menudo son más baratos debido a menores costos de producción y regulaciones menos estrictas, imponer estas cuotas puede resultar una competencia desleal para nuestros productos locales.

Esta PNL sigue la línea de las políticas intervencionistas y burocráticas, que solo aumentan la carga sobre los productos locales en lugar de ofrecerles verdaderas soluciones.

Es esencial recordar que durante la gestión anterior del gobierno, liderado por la izquierda, las políticas intervencionistas no lograron mejorar la situación del sector agrario; al contrario, estas políticas han contribuido a su deterioro, como lo evidencia la creciente precariedad en el campo.

Según la Unión de Uniones de Agricultores y Ganaderos, la excesiva regulación y los costes adicionales derivados de las políticas medioambientales están llevando a muchos agricultores al límite.

Nuestro acuerdo de gobierno busca, precisamente, eliminar estas barreras, reducir la carga burocrática y fomentar un entorno donde los agricultores puedan prosperar sin la constante interferencia del Estado o de la administración. Defendemos un modelo basado en la libertad económica y el apoyo directo a quienes producen, no en una imposición de cuotas y regulaciones que solo sirven para inflar la administración pública.

Las verdaderas soluciones pasan por mejorar la eficacia y la competitividad de nuestro sector agrario, no por imponer más restricciones. En VOX creemos en la capacidad de nuestros agricultores para producir de manera sostenible sin necesidad que el Estado les dicte cómo hacerlo. Necesitamos políticas que fomenten la innovación, la tecnología y el acceso a mercados, no más intervención estatal.

En conclusión, esta PNL es otro ejemplo de cómo las políticas ideológicas y sectarias no resuelven los problemas reales de nuestra sociedad. Por lo que votaremos en contra y

siempre a favor de nuestro importantísimo y valerosísimo sector primario. Muchas gracias.

LA SRA. PRESIDENTA:

És el torn del Grup Parlamentari MÉS per Mallorca. Té la paraula la Sra. Carrió, per un temps de cinc minuts.

LA SRA. CARRIÓ I PALOU:

Moltes gràcies, presidenta. Volia aprofitar, abans d'entrar a la PNL de la Sra. Gómez, agrair a la Sra. Torrent la intervenció que ha fet a l'altra PNL perquè han estat unes exposicions vertaderament sanadores.

Des de MÉS per Mallorca votarem a favor d'aquesta PNL, així com ho férem també a la passada comissió ahir de Salut, que exposava aquesta PNL amb el mateix mandat cap a la Conselleria, en aquest cas, de Salut, i ara a aquesta comissió ho fa cap a la Conselleria d'Afers Socials. També, sense ànim de ser massa agre, pot ser si féssim una PNL cap al Govern en general, ja ho tendríem tot. Hi votaré a favor i mantendré el meu vot. Veig que VOX no ho farà. Ahir va votar a favor, avui vota en contra. Bé, coses de..., no sé què dir-te.

Els motius de MÉS per Mallorca per donar-li suport bàsicament són dos. El primer perquè és una acció directa de demostració del suport al producte local i al nostre sector; i, el segon, per criteris mediambientals vinculats òbviament en la reducció d'emissions i tot el tema del quilòmetre zero.

Incidesc en la intervenció que vaig fer ahir, que, efectivament el punt 1, que diu que el Govern valori els aspectes socials, ambientals, etc., és un imperatiu, perquè així ho diu l'article 1.3 de la Llei de contractes; venc a dir, no és un per favor facin, sinó que toca. Per tant, el mandat que jo crec que surt d'aquesta PNL, que ve una mica enrere o que sortirà previsiblement d'aquesta PNL que va sortir ahir, no és tant el compliment d'aquest article, que això és una obvietat, que es compleixin les lleis, sinó que els càrrecs polítics, les conselleries, des del seu punt polític siguin vetlladors i facin un seguiment i posin interès i cura en la revisió contínua dels plecs, que són els que marquen, diguéssim, les puntuacions i com es puntuen o com es defineixen aquests criteris socials, ambientals i de quilòmetre zero i de tot el que contempla la llei, perquè és allà on a vegades no s'és prou concret, no s'és prou diferenciador o no s'explica prou bé i aleshores es perd eficàcia amb aquesta aplicació.

Per tant, crec que el mandat és aquest, que els directors generals, els secretaris generals estiguin vigilants contínuament que un pic acabat un expedient de contractació i hi hagi hagut una adjudicació ics, es faci una valoració de si vertaderament a la propera podem encertar més, podem indagar més, podem millorar més per aconseguir els objectius que així marca la Llei de contractes.

Li donarem suport, indiscutiblement, per tots aquests motius i per coherència, bàsicament, i consistència.

Moltes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Pel Grup Parlamentari Popular té la paraula la Sra. Cañellas, per un temps de cinc minuts.

LA SRA. CAÑELLAS I MARTÍN:

Moltes gràcies, Sra. Presidenta. Diputats, diputades, molt bones tardes a tots. Aquesta PNL, com bé ja han comentat els meus companys, va ser debatuda ahir a la Comissió de Salut, per tant, no m'estendré molt.

L'argumentari ve ser el mateix de la meva companya, la Sra. Palau, que, com bé els va comentar ahir, aquesta PNL és una exposició de la Llei agrària. La Llei 3/2019, de 31 de gener, agrària de les Illes Balears, dins el seu capítol 5, article 144, estableix que els contractes de subministrament de productes agraris i agroalimentaris del sector públic autònom han de valorar aquests aspectes socials i ambientals i de qualitat diferenciada i que afavoreixin productes ecològics, productes pròxims, frescos, de temporada, procedents de cooperatives agràries i també d'aquelles organitzacions que tinguin un 50% o més de dones associades.

L'acord de Govern de 3 gener de 2022, estableix les directrius per a la inclusió de clàusules de caràcter social, laboral i mediambiental en la contractació de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears i del sector públic instrumental.

Els avanç que donarem suport a la iniciativa. Primer, perquè aquesta llei és vigent, i la Sra. Carrió ho ha dit, també és com instar un poc, o sense poc, a revisar, a fer aquesta revisió contínua de les lleis, que no se'ns oblidin, òbviament. I segon, perquè el 15 de setembre de 2023, l'acord del Consell de Govern va ser crear la Comissió d'assessorament i seguiment de clàusules socials i mediambientals. L'objectiu o l'objecte d'aquesta comissió és la participació i el debat amb els agents socials i mediambientals i altres entitats amb l'objectiu de recollir suggeriments, compartir informació, donar transparència als resultats o debatre tots aquests avanços en aquestes matèries quan afectin la inserció d'aquestes clàusules en els procediments de contractació pública. La primera reunió, com vostè ha comentat, Sra. Gómez, que li vàrem fer saber ahir d'aquesta comissió, va ser dia 26 de gener d'enguany.

Sí que, per seguir un poc el criteri que hem dit, tenc entès que ahir es va retirar l'esmena del Partit Socialista perquè podia donar peu a mal interpretar-se quant a les clàusules, és ver que la llei marca el mínim del 16%, per tant, amb el mateix criteri que ahir, si els pareix bé, sí que els demanaríem i òbviament si es retira, com ahir, tendrien el nostre suport total.

Moltes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Procedeix ara la suspensió de la sessió per un temps de deu minuts, per la qual cosa demanaria al grup proposant si vol una suspensió o podem continuar.

LA SRA. GÓMEZ I ESTÉVEZ:

Crec que podem continuar. No sé si la Sra. Riudavets vol afegir...

LA SRA. PRESIDENTA:

Idò, Sra. Riudavets, si vol comentar si manté l'esmena o la retira, com ahir.

LA SRA. RIUDAVETS I SUÁREZ:

La retirarem, sense cap problema. El fonament era..., la idea era aquella i no hi ha cap problema a retirar-la.

Gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA.

Idò, Sra. Gómez, per contradiccions, té la paraula.

LA SRA. GÓMEZ I ESTÉVEZ:

Doncs, moltíssimes gràcies, Sra. Presidenta. Bé, vull agrair el vot favorable de tots els grups.

La veritat és que nosaltres el que hem fet, a part que ja hi creïem abans, és que aquestes organitzacions agrícoles, que jo no només he esmentat, sinó que he copiat, vull dir, estan copiades part de les seves reivindicacions en aquells moments de crisi, bé, que la crisi continua, vull dir, ells fan el que poden i entre feina i feina reclamen, però realment està copiat l'argumentari de les seves reivindicacions.

I ho vull dir perquè, és clar, Sr. Buades, quan es facin fotos devora dels tractors, que tothom ha anat allà desesperadament a fer-se fotos amb els tractors, recordi que..., doncs ho recordi, que jo el que he fet és dur aquí les seves pròpies reivindicacions, no només perquè són seves, jo hi crec, però ells són els que demanen que s'acompleixi aquesta normativa. La veritat és que vam decidir desagregar-ho per conselleries i per comissions, perquè d'alguna manera vagin molt més directe a les autoritats de cada conselleria i al cos funcional.

Perquè no és senzill, sobretot hi ha una part que no és senzilla, jo l'he tinguda, quan era al Consell de Menorca, la part del percentatge és complexa, perquè si no ho coordines molt bé, tothom va a fer les compres i contractacions que necessita a cada conselleria, i fins que no acaba l'any i no revises cap enrere, no pots saber si has arribat a aquest mínim; vull dir que és molt difícil fer-ho de forma prèvia, és difícil calcular prèviament com arribar a aquest percentatge.

Per tant, és molt important que la comissió revisi els anys per poder fer més compra pública de manera anticipada, és difícil, *a priori*, tu no saps si arribes al cens, perquè el que fas és prendre decisions moltes vegades de necessitat i d'oportunitat, i fins que no acaba l'any no vas a veure si has arribat a aquests mínims. La comissió per aquest motiu és molt important, perquè fa que revisis cap enrere i prenguis decisions cap endavant.

I no ho sé, la veritat és que és realment sorprenent que l'única diferència entre aquesta PNL i la d'ahir és que aquesta, per un tema competencial, la vam ampliar a consells insulars i a ajuntaments, perquè el tema de serveis socials, les grans residències sociosanitàries es troben en mans normalment de les institucions insulars, i jo diria que és l'única diferència. I és difícil, jo pensava que avui sortiria aprovada per unanimitat, perquè ahir va sortir talment aprovada per unanimitat, però, vaja, no seré jo que que opini de les contradiccions internes de cada grup polític. Està clar que... sí, sí, està clar que, bé, que voten a nivell personal i no per indicacions polítiques.

Però jo, bé, torn agrair el vot i crec que beneficia a tothom tirar endavant propostes com aquestes i especialment als nostres pagesos i pageses.

Moltíssimes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Acabat el debat, passam a la votació de la Proposició no de llei RGE núm. 4245/24. Votam.

12 a favor, 1 en contra.

En conseqüència, queda aprovada la Proposició no de llei RGE núm. 4245/24, relativa a compra pública de productes ecològics i quilòmetre zero.

I no havent-hi més assumptes a tractar, s'aixeca la sessió.

DIARI DE SESSIONS

DEL

PARLAMENT

DE LES

ILLES BALEARS
